МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ISSN 3083-6557 print

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Проблеми модернізації України

Випуск 1 (48), 2025

Київ
2025

УДК 330-339; 321.7; 159.9
М58

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 4 від 28.05.2025)

Редакційна колегія:
С. В. Храпатий (голова), д-р фіз.-мат. наук, проф.
І. А. Семенець-Орлова, д-р наук з держ. упр., проф.
Я. М. Раєвська, д-р психол. наук, проф.
С. О. Лисенко, д-р юрид. наук, проф.
А. І. Федосов, д-р мед. наук, проф.
М. І. Зубрицький, д-р. юрид. наук
О. М. Гордієнко, канд. техн. наук
В. І. Меджебель (*Чуєнко*), канд. юрид. наук
Л. М. Крива, канд. істор. наук
І. М. Капеліста (виконавчий редактор), канд. наук з держ. упр.
Є. Я. Черняк

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Міжрегіональна Академія управління персоналом.
М58 Наукові праці МАУП. Проблеми модернізації України / редкол.: С. В. Храпатий (голова) [та ін.]. Вип. 1 (48). Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025. 686 с. Бібліогр. в кінці ст.

У збірнику висвітлено матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції "Розбудова інноваційних економіки, менеджменту та освіти в умовах нової соціальної реальності" (Київ, Міжрегіональна Академія управління персоналом, 20–22 травня 2025 р.).

Наведено тези доповідей учасників науково-практичної конференції МАУП з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

Видається з 2001 року.
Періодичність: 1 раз на квартал.
Засновник: *ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіональна Академія управління персоналом".*
УДК 330-339; 321.7; 159.9

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2025

Г. А. Дмитренко, Н. В. Головач
Людський потенціал як драйвер економічного прогресу в Україні та світі *277*

І. Ю. Дропа
Оплата праці в епоху змін: адаптація до нової соціальної реальності *280*

ГУМАНІСТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ТА СУСПІЛЬСТВА: ОСВІТА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ XXI СТОЛІТТЯ

І. І. Климкова
Основні виклики вищої освіти в умовах нових соціальних реалій *284*

Вацлав Шимек
Digital communication as a factor influencing the development of social skills in the education of children and adolescents in the conditions of the new social reality *288*

Є. Іщенко
Державотворча специфіка української літератури як складова сучасної європейської гуманітаристики *293*

М. Л. Яковенко
Сучасні тенденції трансформації Інституту вищої освіти *298*

А. Д. Божков
Сучасна роль ЮНЕСКО в інтеграції Цілі сталого розвитку (SDG 4) у вищу освіту *300*

О. А. Корман
Особливості впливу позитивної психотерапії на комунікативну функцію мозку *301*

О. В. Деренко
Теоретичні підходи до регіонального економічного розвитку *304*

Н. О. Белозьорова, О. О. Блажко
Шляхи формування мотивації до навчання в учнів сучасної початкової школи *307*

Ю. О. Мєлков
Гуманістичні засади соціальної та інституційної трансформації вищої освіти *309*

А. І. Левченко, В. І. Чуєнко
Проблема захисту прав жінок на сході України *311*

І. М. Левчук, В. І. Чуєнко
Міжнародно-правовий захист біженців та проблеми реалізації їхніх прав *313*

Нині система вищої освіти змушена охоплювати увагою широкий спектр соціальних та гуманітарних проблем, що постають перед особою, людством в цілому, та безпосередньо перед самим соціальним інститутом.

Джерела

1. *Нагорний Б. Г., Яковенко М. Л., Яковенко А. В.* Студентство і сучасність : монографія. К. : Арістей, 2005. 164 с.
2. *Подолякіна О. В.* Доповідь Римського клубу як змістовна і ціннісна основа для сучасної освіти. *Науковий вісник.* Серія "Філософія". Вип. 52 (ч. І). Харків : ХНПУ, 2019. С. 31–43.
3. *Руденко О.* Освіта на межі тисячоліть: природа кризи і стратегія реформи. *Освіта і управління.* 1999. Т. 3. № 1. С. 7–12.
4. Сучасні системи вищої освіти: порівняння для України / за заг. ред. В. Зубка. К. : Вид. дім КМ "Академія", 1997. 290 с.
5. *Яковенко М. Л.* Сучасна освіта в контексті змін. *Virtus (Виртус)*: Scientific Journal. 2016. № 5. С. 174–177.
6. The World Declaration on Higher Education for the Twenty-First Century: Vision and Action was adopted by UNESCO's World Conference on Higher Education on 9 October 1998 / URL: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000141952

А. Д. БОЖКОВ

аспірант НН ІП МАУП
orcid: 0000-0001-6063-7730

СУЧАСНА РОЛЬ ЮНЕСКО В ІНТЕГРАЦІЇ ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ 4 (SDG 4) У ВИЩУ ОСВІТУ

У сучасних умовах трансформації глобального освітнього середовища Ціль сталого розвитку 4 (SDG 4) — забезпечення інклюзивної, справедливої та якісної освіти — набуває пріоритетного значення. Ключову роль у просуванні, нормативному супроводі та глобальній координації процесу інтеграції цієї цілі у політику та практику вищої освіти відіграє ЮНЕСКО як спеціалізована агенція Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури.

Одним з основних інструментів, через які ЮНЕСКО впливає на освітню політику країн, є Глобальна програма "Освіта-2030", що визначає орієнтири для країн-учасниць у контексті ЦСР. Програма поєднує концепції сталого розвитку, цифрової трансформації, кліматичної освіти та інклюзивності, що дозволяє університетам адаптувати навчальні програми до вимог XXI століття.

Особливої уваги заслуговує документ "Освіта для Цілей сталого розвитку: навчальні цілі" (UNESCO, 2017), який встановлює компетентнісний підхід до формування програм. На його основі формуються рамки компетентностей, зокрема GreenComp — Європейська рамка сталого розвитку (2022), що визначає 12 ключових умінь для здобувачів освіти. Це підкріплюється ініціативою Greening Education Partnership (2022), яка ставить за мету підготувати кожного здобувача освіти до реагування на кліматичні виклики.

У звіті Робочої групи ЮНЕСКО під головуванням Жана Жузеля (2022) запропоновано універсальне впровадження курсів з екологічного переходу для студентів на перших курсах університету. Це свідчить про прагнення до глибокої системної трансформації вищої освіти, зокрема шляхом міждисциплінарного підходу та залучення студентів до практичної взаємодії з локальними спільнотами.

На глобальному рівні ЮНЕСКО відіграє роль платформи для формування освітньої політики. Завдяки таким подіям, як Всесвітня конференція з вищої освіти у Барселоні (2022), здійснюється обмін найкращими практиками та ідеями щодо включення принципів сталого розвитку в університетське середовище. Участь понад 150 країн підтвердила загальне визнання ролі освіти як двигуна сталого розвитку.

Проте, за даними глобального моніторингу ЮНЕСКО, лише близько 19 % країн перебувають на шляху до повного досягнення SDG 4 до 2030 року. Це свідчить про потребу в прискоренні процесів трансформації та підтримки університетів у розбудові спроможностей.

ЮНЕСКО також розвиває системи моніторингу через впровадження метрик і індикаторів, що дозволяють відстежувати прогрес: від частки населення з доступом до вищої освіти до оцінювання якості та результатів навчання. Важливою ініціативою є платформа Sulitest (TASK), яка дозволяє університетам оцінювати рівень обізнаності студентів з тематики ЦСР.

Особливе значення має підтримка країн, що розвиваються, і постконфліктних регіонів. Для України, яка включила SDG 4 до Стратегії розвитку вищої освіти 2022–2032 рр., рекомендації ЮНЕСКО та міжнародні освітні рамки є орієнтиром у забезпеченні якості, інклюзивності та кліматичної відповідальності в освітньому процесі.

Таким чином, сучасна роль ЮНЕСКО полягає не лише у виробленні політики, а й у практичному сприянні трансформації вищої освіти шляхом:

- розробки міжнародних стандартів;
- підтримки впровадження компетентнісного підходу;
- координації глобального партнерства;
- методичної допомоги університетам;
- відстеження прогресу через метрики.

Реалізація SDG 4 є критично важливою не лише як інструмент освітнього розвитку, але і як стратегічна платформа для формування нової генерації громадян, здатних ефективно відповідати на виклики сталого розвитку, кліматичних змін і соціальних трансформацій.

О. А. КОРМАН

Doctor of science in education, Profesor, МАУП
ORCID: 0009-0000-3527-5993

ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ПОЗИТИВНОЇ ПСИХОТЕРАПІЇ НА КОМУНІКАТИВНУ ФУНКЦІЮ МОЗКУ

Людський розум — це “Плетючий візерунки” механізм, який думає думки. За допомогою думок розум плете нейронні зв’язки — візерунки енергії, що утримує і